

Pasaport Kanununa bâzı maddeler eklenmesine dair Kanun tasarısı ve Dışışleri ve İçişleri Komisyonları raporları (1/748)

T. C.

Başbakanlık

Muamelmât Genel Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71 - 1596

6 . III . 1950

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

3519 sayılı Pasaport Kanununa bâzı maddeler eklenmesi hakkında İçişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunun 4 . III . 1950 tarihli toplantısında Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan Kanun tasarısının gerekçesiyle birlikte sunulmuş olduğunu saygılarımla arz ederim.

Başbakan

Ş. Gümaltay

GEREKÇE

Türkiye'den muhtelif sebeplerle yabancı memleketlere gitmiş olup da turist sıfatıyla gelmelerinde faide umulan mubadil ve gayrimubadillerle her hangi bir suretle Türk vatandaşlığını kaybetmiş veya vatandaşlıktan ıskat edilmiş olan kimselerin sadece turistlere tanınan haklardan istifade etmek şartıyla ve bu sıfatla muvakkat bir zaman için memleketimize gelip gitmelerinde gerekse memleketimiz ekonomisi üzerinde hâsıl edecekleri iyi tesirler bakımından faide mülâhaza edilerek işbu Kanun tasarısı hazırlanmıştır.

Dışışleri Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Dışışleri Komisyonu

Esas No. 1/748

Kanun No. 20

20 . III . 1950

Yüksek Başkanlığa

3519 sayılı Pasaport Kanununa bâzı maddeler eklenmesi hakkında İçişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunun 4 . III . 1950 tarihli toplantısında Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan Kanun tasarısı ve gerekçesi Yüksek Başkanlığımızdan Dışışleri Komisyonuna havale edilmiş olmakla, Komisyonumuzun 13 . III . 1950 Pazartesi günü toplantısında İçişleri Bakanlığı temsilcilerinin ve 15 . III . 1950 Çarşamba günü toplantısında da Hükümeti temsi-

len Dışışleri Bakanının huzuru ile incelendi.

Verilen izahlardan ve Hükümetin gerekçesinden anlaşıldığı üzere Türkiye'den muhtelif sebeplerle yabancı memleketlere gitmiş olup da her hangi bir suretle Türk vatandaşlığını kaybetmiş veya vatandaşlıktan ıskat edilmiş olan kimselerin yalnız turistlere tanınan haklardan istifade etmek şartıyla ve tamamen turist sıfatı ile muvakkat bir zaman için memleketimize gelip gitmeleri, memleketimiz ekonomisi bakımın-

dan faydalı olarak mütalâa edilmiştir. Ancak bunlardan memleketimize gelmelerine Hükümetimizce mahzur görülmiyenlerin bundan istifade edebilmeleri şart kılınmış olmakla beraber yapılan görüşmeler sırasında, gelecek hakkında mahzur olup olmadığı hususunu mutlak bir salâhiyet halinde Hükümete bırakmaktansa, bunun muayyen evsafa kanunda belirtilmesi daha muvafık olacağı mütalâası ileri sürülmüştür.

Gerek iktisadi sebepler, gerekse milletlerarası münasebetler ve İnsan Hakları Beyannamesine iştirakimiz bakımından turizm hareketlerini kolaylaştırmak memleketimiz için faydalı olacağı kanaati ile işbu Kanun tasarısı komisyonumuzca ekseriyetle tasvip edilmiştir.

Kanun tasarısının birinci maddesinin (Vadandaşlıktan çıkmasına müsaade edilmiş veya her hangi bir sebeple Türk vatandaşlığından iskat edilip de turist olarak gelmek isteyenlerden mahzur görülmiyenlerin turist sıfatı ile en

çok 6 ay kalabilmek üzere Türkiye'ye gelmelerine müsaade edilebilir.) şeklinde değiştirilmesi uygun görülmüştür.

Havalesi gereğince İçişleri Komisyonuna tevdi edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Dışişleri Ko. Başkanı	Sözcü	Kâtip
Bilecik	Gazianteb	Malatya
Muhalifim.	<i>Dr. A. Melek</i>	Muhalifim.
<i>M. Ş. Esendal</i>		<i>A. Esenbel</i>
Ankara	Aydın	Burdur
<i>F. R. Atay</i>	<i>Dr. M. Germen</i>	<i>F. Atalay</i>
Çoruh		İzmir
A. Us		H. Â. Yücel
İmzada bulunamadı.		İmzada bulunamadı.
Kocaeli		Kütahya
İ. S. Yiğit		<i>A. Gündüz</i>
İmzada bulunamadı.		
Manisa		Mardin
<i>A. R. Artunkal</i>		Altı ay kaydına muhalifim.
		<i>Y. Mardin</i>

İçişleri Komisyonu raporu

T. B. M. M.

İçişleri Komisyonu

Esas No. 1/748

Karar No. 44

21 . III . 1950

Yüksek Başkanlığa

5319 sayılı Pasaport Kanununa bazı maddeler eklenmesi hakkında Bakanlar Kurulunun 4 . III . 1950 tarihli kararıyla Yüksek Meclise sunulan Kanun tasarısı ile gerekçesi ve Dışişleri Komisyonunun değişik olarak hazırladığı metinle raporu İçişleri ve Dışişleri Bakanlarının huzuru ile Komisyonumuzda incelendi.

Memleketimizde turizmin inkişafını sağlamak bakımından alınmakta bulunan bir sıra kanuni tedbirler yanında bu inkişafa engel teşkil eden takyit ve tahditlerin de kaldırılması zamanı geldiğine umumiyetle kanaat hâsıl olduğu gibi, turist sıfatı ile memleketimizi ziyarete en çok istekli olanların ve yeni yerleştikleri memleketlerde refah ve servet elde ettikleri halde eski yurtlarının hasretini çekenlerin Türkiye'ye gelmelerinde hususiyle aradan 25 sene gibi uzun bir

sürenin geçmesinden sonra hiçbir mahzuru kalmamış bulunanlar hakkında mevcut takyitlerin kaldırılması yoluna gidilmesi memleketin ekonomik menfaatlerine uygun olmakla beraber dünya yüzünde insan hakları telâkkileri bakımından da mevzuatımızın dışarda çağdaş hukuk anlayışına uygunluğunu artıracak bir genişliğe varmayı sağlayacağı düşünülerek Hükümet tasarısında ve Dışişleri Komisyonu raporunda beyan olunan mucip sebeplerle tasarının kanunlaşması esas itibariyle oy birliğiyle uygun görülmüş ve maddelere geçilmiştir.

Hükümet tasarısının birinci maddesinde zaman kaydı zikredilmemiş ancak gerekçesinde muvakkat bir zaman için denilmiş olmasına karşılık Dışişleri Komisyonunun hazırladığı metinde (altı ay müddetle) kaydı konulduğu görülmüştür.

Turist afitarı ile gelmek isteyenler yandıru-
zun hangi bölgesine geleceklerse iklim şartlarına
göre turizm maksatlarına uygun olarak ancak
belirli bir mevsimde bu ziyaretten faydalanacak-
larına göre kalabilecekleri sürenin yılda en çok
dört ay olarak tesbiti daha uygun olacağı Komis-
yonumuzca oy birliğiyle düşünülmüş ve bunda
Hükümetle de mutabakat hâsıl olmuştur.

Tasarının 2, 3 ve 4 ncü maddeleri aynen ka-
bul edilmiştir.

İvedilik talebiyle, Kamutayın yâce tasvibine

arzolunmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.
İçişleri Ko. Başkanı Başkan V. Sözcü
Tekirdağ Çoruh Kars
C. Uybadın A. Füzün A. Eyidoğan
Kâtip
Balıkesir Antalya Denizli
F. Tiritoğlu T. Sökmen Dr. B. Uz
İmzada bulunmadı.
Giresun Gümüşane Gümüşane
T. Ekmen Ş. Sökmenşüer K. Varınca
Niğde Sird Yozgad
Ş. Süer L. Tavuz S. İçöz

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

*Pasaport Kanununa bazı Maddeler eklenmesine
Dair Kanun Tasarısı*

MADDE 1. — 3519 sayılı Kanuna aşağıda yazılı maddeler eklenmiştir.

EK MADDE 1. — Vatandaşlıktan çıkmasına müsaade edilmiş veya her hangi bir sebeple Türk vatandaşlığından iskat edilip de Turist olarak gelmek isteyenlerden mahzur görülmeyenlerin bu sıfatla Türkiye'ye gelmelerine müsaade olunabilir.

MADDE 2. — 1312 sayılı Kanununun 8 nci ve 12 nci maddelerinin bu kanuna aykırı hükümleri kaldırılmıştır.

MADDE 3. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer

MADDE 4. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

Başbakan	Devlet Bakanı
<i>Ş. Günaltay</i>	Başbakan Yardımcısı
	<i>N. Erim</i>
Devlet Bakanı	Adalet Bakanı
<i>C. S. Barlas</i>	<i>Fuad Sirmen</i>
Milli Savunma Bakanı	İçişleri Bakanı
<i>H. Çakır</i>	<i>E. Erişirgil</i>
Dışişleri Bakanı	Maliye Bakanı
<i>N. Sadak</i>	<i>I. R. Aksal</i>
Milli Eğitim Bakanı	Bayındırlık Bakanı
<i>T. Banguoğlu</i>	<i>Ş. Adalan</i>
Eko. ve Ticaret Bakanı	Sa. ve So. Y. Bakanı
<i>Vedad Dicleli</i>	<i>Dr. K. Bayizit</i>
Gümrük ve Tekel Bakanı	Tarım Bakanı
<i>Dr. F. Ş. Bürge</i>	
Ulaştırma Bakanı	Çalışma Bakanı
<i>Dr. K. Satır</i>	<i>Reşat Ş. Sirer</i>
İşletmeler Bakanı	
<i>Münir Birsal</i>	

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

*Pasaport Kanununa bir madde eklenmesine dair
Kanun tasarısı*

MADDE 1. — 3519 sayılı Kanuna aşağıda yazılı madde eklenmiştir :

EK MADDE — Vatandaşlıktan çıkmasına müsaade edilmiş veya her hangi bir sebeple Türk vatandaşlığından iskat edilip de turist olarak gelmek isteyenlerden mahzur görülmiyenlerin turist sıfatı ile en çok altı ay kalabilmek üzere Türkiye'ye gelmelerine müsaade edilebilir.

MADDE 2. — Hükümetin ikinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Hükümetin üçüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Hükümetin dördüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

İÇİŞLERİ KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

*Pasaport Kanununa bir madde eklenmesine dair
Kanun tasarısı*

MADDE 1. — 3519 sayılı Pasaport Kanununa aşağıda yazılı madde eklenmiştir :

EK MADDE — Her ne suretle olursa olsun vatandaşlık sıfatı sâkit olmuş bulunup da turist olarak gelmek isteyenlerden mahzur görülmeyenlerin turist sıfatı ile yılda en çok dört ay kalabilmek üzere Türkiye'ye gelmelerine müsaade edilebilir.

MADDE 2. — Hükümetin ikinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Hükümetin üçüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Hükümetin dördüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.